

Delårsrapport 2023

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Malmö stad

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Utveckling av verksamheten	4
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	6
Uppföljning och bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålen	8
Målområde - Utbildning och arbete	8
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning inom 4 år	8
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera.....	9
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande	10
Målområde - Stadsutveckling och klimat.....	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser.....	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att minska hemlösheten.....	13
Målområde - Trygghet och delaktighet.....	14
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland Malmöborna och för att brottsligheten ska minska.....	14
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer i barns och ungas olika livsmiljöer	15
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för en god etablering för nyanlända, stärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen med ett särskilt fokus på svenska språket.....	16
Målområde - En god organisation	17
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar.....	17
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning.....	18
Kommunfullmäktigemål - Fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen.....	19
Ekonomisk utveckling under året	20
Budgetavvikelse per verksamhetsområde	20
Budgetavvikelse	20
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	20
Verksamhetsområde Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd	22
Verksamhetsområde Individ och familj.....	24
Verksamhetsområde Boende, tillsyn och service	26
Verksamhetsområde Stab och förvaltningsövergripande kostnader	28
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram.....	29
Resultaträkning	30

Sammanfattning

Delårsrapport 2023 innehåller uppföljning av kommunfullmäktiges mål, verksamhet och ekonomi.

Nämnden har ansvar för elva av tretton av kommunfullmäktiges mål för mandatperioden och målen omfattar en stor del av nämndens verksamhet och utmaningar. Nämnden bedömer att arbetet med nio av kommunfullmäktigemålen går enligt plan och att två av kommunfullmäktigemålen går delvis enligt plan.

Under året har fler Malmöbor blivit självförsörjande och antalet hushåll som har behov av insatser på grund av hemlöshet har fortsatt minska. Det genomsnittliga antalet hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd varje månad har minskat med 11,6 procent jämfört med samma period föregående år.

Lågkonjunkturen tillsammans med den höga inflationen förväntas leda till ett sämre läge på arbetsmarknaden och erfarenhet visar att förändringar i samhällsekonomin kan få snabbt genomslag på försörjningsstödet och hemlösheten. Nämnden fortsätter att följa läget noggrant under hösten.

Nämndens arbete med att ge stöd till de mest utsatta barnen och deras föräldrar har gått enligt planering under året. Fler Malmöbor har fått tillgång till lättillgängliga insatser bland annat genom digitala tjänster. Nämndens arbete mot våld i nära relationer har bland annat inriktats på säkra barns rätt till ett liv fritt från våld och att arbeta för att förebygga och förhindra återfall i partnervåld.

Nämnden bedömer att arbetet med att säkerställa en god arbetsmiljö fortlöper enligt planering. Arbetet med att säkerställa en god kompetensförsörjning har gått delvis enligt planering. I delar av verksamheten har svårigheter att rekrytera personal tidvis lett till underbemanning. Att hitta rätt kompetens väntas vara en av nämndens stora utmaningar de kommande åren.

Arbetet för att minska växthusgasutsläpp från nämndens verksamheter har gått delvis enligt planering. Nämndens verksamheter har utvecklat och breddat sitt miljöarbete, medan växthusgasutsläppen från inköp av livsmedel har förblivit relativt oförändrade de senaste åren.

För 2023 har kommunfullmäktige tilldelat arbetsmarknads- och socialnämnden en kommunbidragsram på totalt 4 046 miljoner samt en investeringsram som uppgår till 15 miljoner kronor. Arbetsmarknads- och socialnämnden har beslutat om fördelning av tilldelat kommunbidrag mellan nämndens verksamhetsområden: *Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd*, *Individ och familj*, *Boende, tillsyn och service* samt *Stab och förvaltningsövergripande kostnader*. Analysen av nämndens avvikelse i förhållande till driftbudget utgår från dessa fyra verksamhetsområden.

Nämnden redovisar ett överskott för perioden januari till augusti på 168 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd blivit 72 miljoner kronor lägre än budgeterat hittills under året.

För hela 2023 prognostiseras ett sammantaget överskott på 140 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,5 procent av tilldelat kommunbidrag. Överskottet förklaras huvudsakligen av att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd blir lägre än budgeterat samt att den förvaltningsövergripande reserven inte kommer att nyttjas fullt ut. Prognosen är förknippad med osäkerhet till följd av det samhällsekonomiska läget och hur långtgående effekterna av lågkonjunkturen blir framöver för Malmöborna.

Investeringarna prognostiseras uppgå till totalt 20 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor mer än tilldelad ram. Nämnden ansöker därför hos kommunstyrelsen om utökad investeringsram 2023.

Utveckling av verksamheten

Nämndens arbete har i stort sett utvecklats enligt den plan som beslutades i nämndsbudget 2023.

Nämnden har tilldelats elva av kommunfullmäktiges tretton mål under mandatperioden och de flesta av nämndens grunduppdrag ryms inom målen, till exempel att fler Malmöbor ska bli självförsörjande, att minska hemlösheten, att öka tryggheten och minska brottsligheten samt att vara en attraktiv arbetsgivare. En stor del av nämndens arbete och hur det har påverkat Malmöborna redovisas därför under avsnittet *Uppföljning och bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålen*.

Externa påverkansfaktorer

Hittills under året har de externa faktorerna som påverkar nämndens arbete i huvudsak utvecklats så som nämnden prognostiserade i *Nämndsbudget 2023*.

Konjunktur och arbetsmarknad

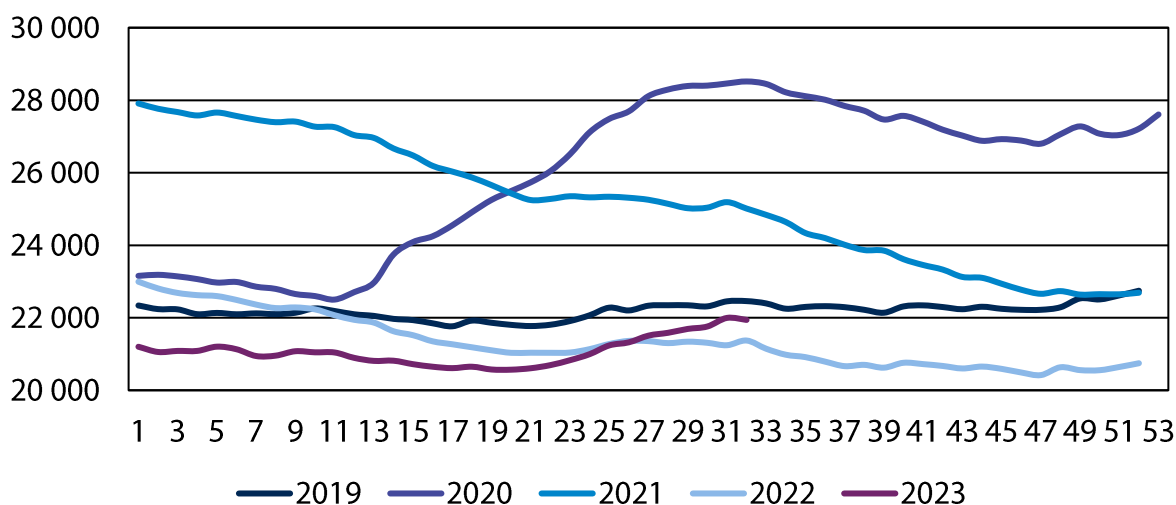
Sverige är inne i en lågkonjunktur med hög inflation. Arbetsmarknaden och arbetslösheten håller dock hittills emot relativt väl till följd av den kompetensbrist som råder i många sektorer. I Malmö och för arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter har den pågående lågkonjunkturen ännu inte fått fullt genomslag på nämndens målgrupper och deras behov av stöd och hjälp.

Det finns en risk att läget på arbetsmarknaden försämras och erfarenhet visar att förändringar i samhällsekonomi kan få snabbt genomslag på försörjningsstödet och hemlösheten. Nämnden fortsätter att följa läget noggrant under hösten.

Efter coronapandemin har återhämtningen på arbetsmarknaden varit stark. Antalet sysselsatta personer har fortsatt att öka under det senaste året - både i Malmö och i riket som helhet (källa: SCB).

Under januari till augusti 2023 var arbetslösheten i Malmö lägre än motsvarande period under åren 2018-2022. Den uppgick i augusti 2023 till 12,3 procent jämfört med 12,4 procent ett år tidigare. Arbetslösheten är fortsatt hög i Malmö jämfört med Skåne (8,5 procent) och riket (6,3 procent) men sedan sommaren 2020 har arbetslösheten i Malmö minskat mer än rikssnittet. Ungdomsarbetslösheten i Malmö har följt samma trend som den totala arbetslösheten. I augusti uppgick ungdomsarbetslösheten till 12,6 procent.

Diagram 1. Antal inskrivna arbetslösa per vecka i Malmö kommun i åldern 16-64 år (2023: 16-65 år) under åren 2019-2023

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet arbetslösa Malmöbor har däremot ökat de senaste månaderna och uppgick i augusti till 21 727 (10 439 kvinnor och 11 288 män) vilket är fler än för ett år sedan men färre än för två år sedan. En positiv utveckling är att antalet långtidsarbetslösa (12 månader eller mer) i Malmö har minskat sedan mitten av 2021.

Befolkningsutveckling

Befolkningen i Malmö fortsätter att öka något snabbare än prognosen. Om befolkningstillväxten fortsätter kan utfallet hamna högre än prognosen. Den oväntat stora ökningen beror dels på att utflyttningen har blivit lägre än prognostiserat och dels på en stor eftersläpning av registreringar i folkbokföringen. Till viss del speglar ökningen alltså en administrativ eftersläpning och inte en verklig befolkningsökning.

En större befolkningsökning än prognostiserat kan leda till att fler barn, ungdomar och familjer behöver stöd och insatser från nämndens verksamheter.

Människor på flykt

Flyktmottagandet i Malmö ligger ungefär på de nivåer som prognostiserades i nämndsbudget 2023. Under första halvåret tog Malmö emot 152 nyanlända och i prognosen för helåret låg antalet på 300.

Nya lagar och förordningar

Regeringen har beslutat om att sänka åldersgränsen för öppna insatser utan vårdnadshavares samtycke från 15 år till 12 år. Nämnden bedömer att lagen inte kommer att medföra några större förändringar i verksamheten då samtycke från vårdnadshavare i de flesta fall är viktigt för att åstadkomma förändring. Den nya lagen leder inte till någon ekonomisk kompensation till kommunerna eftersom det inte är någon ny uppgift eller ambitionshöjning enligt propositionen. Nämnden kommer att följa upp utvecklingen av antalet öppna insatser till barn i åldrarna 12-14 i årsanalysen.

Skadligt bruk och beroende

Ett av nämndens uppdrag enligt reglementet är att utreda rätten till bistånd, fatta beslut samt verkställa insatser enligt socialtjänstlagen avseende människor med skadligt bruk och beroende. Nämnden ansvarar även för att handlägga ärenden och fatta beslut enligt *lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall* (LVM). Uppdraget redovisas inte inom ramen för kommunfullmäktiges mål.

Antalet personer som ansökt eller anmälts på grund av skadligt bruk och beroende har ökat i samma takt som befolkningsökningen jämfört med 2022. Ökningen har endast skett bland män medan antalet kvinnor har minskat något. Antalet personer som fått vård enligt LVM har fortsatt att minska, från 21 personer under perioden januari till augusti 2022 till 14 personer hittills under 2023.

Nämndens aktiva arbete med att motivera personer med skadligt bruk och beroendeproblematik att själva ansöka om hjälp bedöms ha bidragit till minskningen. Erfarenhet visar att sannolikheten att lyckas med en behandling är större om personen deltar frivilligt än om det är en insats enligt tvångslagstiftningen.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

En stor del av nämndens arbete med prioriteringar redovisas under avsnittet *Uppföljning och bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålen*.

Nämndens prioriteringar inom området arbete och utbildning följs endast upp under aktuellt kommunfullmäktigemål. För övriga områden ska detta avsnitt ses som ett komplement till uppföljningen av kommunfullmäktiges mål.

Trygghet och delaktighet

Nämndens arbete inom området beskrivs under kommunfullmäktiges målområde trygghet och delaktighet. Bedömningen är att arbetet har gått enligt planering under året.

Nämnden har ökat samverkan både internt och externt för att motverka välfärdsbrott. Förutom att bedriva ett aktivt arbete för att förhindra brott mot välfärden, erbjuder bidragsbrottsteamet förvaltningsövergripande och avdelningsspecifika utbildningar. Under 2023 startar förvaltningen upp en inköpsenhet som bidrar till korrekta inköp och upphandlingar samt att avtal följs upp.

I juni 2023 antog förvaltningen en ny handlingsplan för att förebygga och motverka välfärdsbrott. Aktiviteterna i handlingsplanen utgår från fyra teman: förebyggande, samverkan, kunskapsutveckling och kontroll. Planen ska följas upp löpande i dialog med förvaltningens ansvariga styrgrupp samt slutrapporteras i mars 2024.

Hemlöshet

Nämndens arbete inom området beskrivs under kommunfullmäktiges målområde stadsutveckling och klimat. Bedömningen är att arbetet har gått enligt planering under året.

Lägenhetsenheten är sedan 1 maj 2023 en del av arbetsmarknads- och socialnämnden. Flytten har lett till att ansvaret för anskaffning och förvaltning av lägenheter och ansvaret för behovsbedömning och sociala stödinsatser är samlat inom en och samma förvaltning. Det samlade ansvaret bidrar till en bättre helhetsbild av lägenhetsbeståndet och till att ge Malmöborna det stöd och de boendeinsatser de behöver.

Skadligt bruk och beroende

Inom ramen för nämndens uppdrag avseende människor med skadligt bruk och beroende har arbetet inom verksamheten bedrivits enligt planering i nämndsbudget 2023.

Nämnden arbetar särskilt med att utveckla och utöka den interna öppenvården för att möta fler målgrupper. I augusti 2023 pågick 740 öppenvårdsinsatser för vuxna i egen regi och 72 i extern regi. Antalet pågående öppenvårdsinsatser i egen regi har ökat med 25 procent i jämförelse med augusti 2022 medan antalet i extern regi har minskat med 21 procent. Inom den interna öppenvården har insatser för unga vuxna i åldern 18-25 ökat mest.

Nya verksamheter som startats inom den interna öppenvården och som syftar till att minska skadligt bruk och beroende är bland annat läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO), case management för vuxna, utökad möjlighet till drogtester på kvällar och helger och *Klivet* öppenvård för unga vuxna 13–21 år.

Kompetensförsörjning

Nämndens arbete inom området beskrivs under kommunfullmäktiges målområde en god organisation. Bedömningen är att arbetet har gått delvis enligt planering under året.

Att hitta rätt kompetens väntas vara en av välfärdens stora utmaningar de kommande åren. Kompetensförsörjning är därför en av nämndens prioriterade områden. Nämnden fortsätter att utveckla ett strategiskt och långsiktigt arbete utifrån hela medarbetarens livscykel i organisationen. Den största utmaningen är att rekrytera och behålla erfarna medarbetare. Nämnden prioriterar aktiviteter som syftar till att behålla och utveckla befintliga medarbetare samt till att rekrytera nya.

Digitalisering

Nämndens arbete inom området beskrivs under kommunfullmäktiges målområde en god organisation. Bedömningen är att arbetet har gått enligt planering under året.

Nämnden arbetar med att ta fram en långsiktig inriktning för digitalisering. Inriktningen ska tydliggöra vad nämnden ska kunna erbjuda Malmöborna och medarbetarna inom de närmaste fem åren. Under hösten fortsätter arbetet med att ta fram prioriteringar för digitaliseringsarbetet under 2024 för att skapa förflyttning i riktning mot önskeläget.

Omställning från extern till egen regi

Nämnden arbetar med att ställa om från köpta insatser till fler insatser i egen regi. Syftet med omställningen är att öka kvaliteten, effektiviteten och tillgängligheten i verksamheten. Utvecklingen inom området skadligt bruk och beroende har redovisats ovan.

Inom verksamheterna för barn och unga har antalet öppenvårdsinsatser i egen regi fortsatt att öka medan öppenvårdsinsatser i extern regi har legat på ungefär samma nivå sedan sommaren 2022. Det genomsnittliga antalet pågående öppenvårdsinsatser i intern regi har ökat med cirka 140 stycken eller 13 procent jämfört med 2022.

Nämnden har fortsatt att öka användningen av kommunala boenden för personer i hemlöshet. Omställningen till fler insatser i egen regi under året påverkas i hög utsträckning av att nämnden tog över driften av dygnshärbärgena för kvinnor och män vid årsskiftet. Nämndens arbete inom området beskrivs under kommunfullmäktiges målområde stadsutveckling och klimat.

Effektivisering

Nämndens verksamheter har fortsatt att arbeta för en mer samordnad styrning och ledning för att säkerställa att Malmöbor kan känna tillit till verksamheten och att den hanteras på effektivt sätt.

Nämnden har fortsatt utveckla arbetet med analyser och användning av verksamhetsmått och statistik samt förbättrat prognosarbetet.

Under 2023 har processerna för lokalförsörjning och lokalförvaltning samt inköp och upphandling identifierats som viktiga för att uppnå ökad kostnadseffektivitet samt minskad administration. Lokalenheten har i uppdrag att säkerställa en god lokalförsörjning och en trygg och säker arbetsmiljö för medarbetare i verksamheterna. Under 2023 arbetar enheten med att utveckla processerna för lokalförsörjning.

Den nyinrättade inköpsenheten har i uppdrag att säkerställa upphandlingsbehov, ge stöd avseende inköp och direktupphandlingar, följa upp avtal samt kontrollera företag, föreningar och organisationer för att motverka brott i välfärden.

Uppföljning och bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålen

Målområde - Utbildning och arbete

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning inom 4 år

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Under perioden har arbetet lett till att barn i dygnsvård har fått tillgång till bättre stöd. Arbetsmarknads- och socialnämnden har vårdansvar för barn som placeras i dygnsvård, bland annat genom att arbeta för att de ska få bästa möjliga förutsättningar att fullfölja sin grundskole- och gymnasieutbildning.

Nämnden har samverkansrutiner med stadens skolnämnder som syftar till obruten skolgång för barn och unga som är placerade. Rutinerna har reviderats och implementerats i verksamheten.

Nämnden har i samarbete med bland annat gymnasienämnden beviljats projektmedel från Svenska ESF-rådet för att arbeta med hållbara övergångar vid byte av skolform för unga i riskzon. För att främja att fler unga fullföljer sin utbildning är det viktigt med insatser för att motverka studieavbrott för barn och unga som är placerade på Statens institutionsstyrelse (SiS).

Fler barn i åldrarna 6 till 15 år som är placerade i familjehem har fått tillgång till insatsen *Skolfam*. Insatsen syftar till att ge familjehemsplacerade barn det stöd de behöver för att fullfölja grundskolan med gymnasiebehörighet. Nämnden har i samverkan med förskoleförvaltningen startat *Förfam* i liten skala. Förfam innebär att familjehemsplacerade förskolebarn får pedagogiska insatser i ett tidigt skede för bästa effekt och för att förebygga framtida problem i skolan.

Flera aktiviteter som syftar till att förbättra stödet till barn och unga i dygnsvård är pågående. Det rör bland annat förbättrat och utökat stöd i samband med umgänge med biologiska föräldrar, att förbättra förutsättningarna för en ökad allians och samtycke till vård samt förbättrat samarbete vid familjeåterföreningar.

Placerade barns skolgång följs noggrant på individnivå. Nämnden har under aktuell period förberett för en uppföljning på aggregerad nivå som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Inom ramen för sommarpraktik via *Ung i sommar* får ungdomar en första kontakt med arbetslivet, något som kan bidra till en ökad studiemotivation.

Genom tidiga insatser i nära samverkan med vårdnadshavare och relevanta aktörer bidrar nämnden till att fler barn och unga får goda uppväxtvillkor som är en förutsättning för att uppnå målen i skolan. Nämnden kommer att fortsätta förbättra samverkan med andra aktörer så att fler placerade barn får en obruten skolgång. Nämnden behöver utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete med uppföljning av placerade barns skolgång för att kunna identifiera förbättringsområden.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari-augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Det genomsnittliga antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i åldern 18–29 år har minskat med 21,1 procent jämfört med samma period 2022.

Antalet avslut från arbetsmarknadsavdelningen till arbete och studier för målgruppen 18–29 år har ökat under 2023 och uppgår till 321 avslut (121 kvinnor, 200 män) vilket är en ökning med 42 (11 kvinnor, 31 män) jämfört med motsvarande period 2022. Resultatet bedöms ligga i fas med nämndens planering.

Nämnden har tagit fram och förmedlat 414 fler platser inom *Ung i sommar* jämfört med 2022. Antalet praktikanter uppgick 2023 till 3 416 (1 827 flickor, 1 589 pojkar).

Samarbetet med stadens övriga nämnder och bolag samt ideella organisationer har även bidragit till fler praktikplatser inom *Ung i sommar*. Under 2023 har vägledningsinsatsen *Maxxa ung i sommar* även riktats till ungdomar utanför *Ung i sommar*. *Maxxa* bedrivs i samverkan med skolnämnderna för att öka kunskapen om arbetsmarknaden hos unga.

Nämnden har arbetat aktivt för att matcha nämndens målgrupper mot lediga jobb på en fortsatt god arbetsmarknad. Arbetet bedrivs i samverkan med andra aktörer så som andra nämnder och bolag inom Malmö stad, Arbetsförmedlingen, näringsliv och ideella organisationer. Malmöbor 18–29 år har generellt goda kunskaper i svenska vilket underlättar matchningen i jämförelse med den äldre målgruppen.

Unga Malmöbor har erbjudits insatser inom *Ung Malmö* genom nämndens satsning på uppsökande arbete.

Ett ökat fokus på studie- och yrkesvägledning inom samverkansarenan *Ung Malmö* bedöms ha bidragit till att fler unga gått vidare till studier. För unga 18–29 år som har behov av ekonomiskt bistånd bedöms tätare kontakter med socialsekreterare, ett utvecklat socialt stöd och en bättre samverkan inom *Ung Malmö* ha gett förbättrade möjligheter till egen försörjning. Nämnden bibehåller ett förstärkt fokus på självförsörjning i intern styrning och i arbetet med enskilda Malmöbor.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att konjunkturutvecklingen påverkar utfallet för målet att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera. Oavsett konjunkturläge fortsätter nämndens fokus på matchning mot lediga jobb i samverkan med arbetsgivare. Utvecklingen av det studiemotiverande arbetet är särskilt viktigt i lågkonjunktur och fortsätter med målet att fler unga i Malmö ska välja att utbilda sig för att öka sina chanser att få arbete och kunna försörja sig. Under hösten arbetar nämnden med att tillsätta ett utökat antal platser inom *Jobb för unga*.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan är det i nuläget svårbedömt om arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Antalet Malmöbor som är i behov av ekonomiskt bistånd har under perioden januari till augusti minskat för både kvinnor och män oavsett ålder jämfört med motsvarande period 2022.

Tabell 1. Antal unika samt genomsnittligt antal biståndshushåll, januari till augusti 2021 - 2023.

Period januari - augusti, År	2021	2022	2023
Unika hushåll	12 399	10 327	9 208
Förändring unika hushåll jmf med motsvarande period föregående år	-7,5 %	-16,7 %	-10,8 %
Genomsnittligt antal beviljade hushåll per månad	9 171	7 597	6 718
Förändring genomsnitt antal beviljade hushåll per månad jmf med motsvarande period föregående år	-6,9 %	-17,2 %	-11,6 %

Minskningen av det genomsnittliga antalet hushåll är större för *hushåll med barn* (18,9 procent) än för *hushåll utan barn* (8,2 procent). Samtidigt som antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat, har andelen hushåll som avslutats till självförsörjning från ekonomiskt bistånd minskat jämfört med föregående år.

Antalet avslut från arbetsmarknadsavdelningen till *arbete* och *studier* för personer 30 år och äldre har minskat med 30 personer till 753 avslut (348 kvinnor, 405 män) jämfört med 2022. Samtidigt har antalet avslut ökat för den yngre målgruppen. Resultatet bedöms ligga i fas med nämndens planering.

Antalet arbetsmarknadsanställningar har i enlighet med nämndens planering minskat från 1165 i januari till 813 i juli. Genom förvaltningens analyser har fastställts att drygt 60 procent av biståndsmottagarna som påbörjar en arbetsmarknadsanställning blir självförsörjande under anställningen. Vid uppföljning 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsanställning har 25 procent gått vidare till arbete eller studier. Kompetensintyg för arbetsmarknadsanställda har införts för att stärka deras möjligheter till fortsatt arbete.

En fortsatt stark arbetsmarknad, tillsammans med faktorer som till exempel stärkt bostadsbidrag för barnfamiljer och den förlängda förstärkningen av arbetslöshetsförsäkringen, bedöms bidra till minskningen av antalet hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd.

Nämnden har fortsatt att stärka förutsättningarna till egen försörjning för Malmöbor med ekonomiskt bistånd bland annat genom att fler ska ta del av samordnat stöd och insatser via *Malmökraften*. Nämnden har under perioden börjat se över och utveckla ytterligare insatser riktade till biståndshushåll med barn.

Nämnden har arbetat aktivt för att matcha nämndens målgrupper mot lediga jobb. Arbetet bedrivs i samverkan med andra aktörer så som andra nämnder och bolag inom Malmö stad, Arbetsförmedlingen, näringsliv och ideella organisationer.

Ett fortsatt fokus på studie- och yrkesvägledning bedöms ha bidragit till fler avslut från arbetsmarknadsinsatser till studier. Nämnden har även satsat på att erbjuda unga som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd studie- och yrkesvägledning som en förebyggande insats inför studenten.

Nämndens verksamheter utvecklar löpande samverkansformer kring Malmöbor med rehabiliteringsbehov vilket har satt fokus på att planering till egen försörjning även behöver inkludera samverkan med sjukvården. Nämnden har även utvecklat arbetsformer för att stödja Malmöbor med långvarigt biståndsbehov och omfattande sociala hinder till arbete eller studier.

Nämndens bedömning är att långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och sociala hinder i målgruppen gör att målgruppen i högre utsträckning än tidigare är i behov av stöd och insatser över tid vilket påverkar utfallet. Att något färre Malmöbor 30 år eller äldre avslutas från arbetsmarknadsinsatser till arbete eller studier bedöms delvis bero på att antalet Malmöbor med ekonomiskt bistånd har minskat.

Nämnden fortsätter att i sin biståndsbedömning ställa krav på att alla kvinnor och män som har behov av ekonomiskt bistånd gör vad som är möjligt för att bli självförsörjande och tar del av tillgängliga insatser. Nämnden bedömer även att utvecklingen av sociala insatser för att lotsa Malmöbor närmare arbetsmarknaden behöver fortsätta. Därutöver har nämnden identifierat ett behov av att se över utbudet av aktiverande och kompetenshöjande insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden på grund av exempelvis ohälsa eller behov av att stärka det svenska språket.

Pågående statliga utredningar som bland annat berör bidragstak, aktivitetskrav samt ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete kan komma att påverka nämndens uppdrag kring försörjningsstöd och kommunala arbetsmarknadsinsatser framöver.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan är det i nuläget svårbedömt om arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Målområde - Stadsutveckling och klimat

Kommunfullmäktigemål - Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Insatser som syftar till att minska växthusgasutsläpp och öka medvetenheten kring hållbara inköp och transporter har genomförts.

Växthusgasutsläpp från livsmedel har inte förändrats betydligt de senaste åren trots ett aktivt arbete. Medarbetare inom nämndens café, restaurang- och köksverksamhet har i samverkan med servicenämnden gått en utbildning i syfte att minska matsvinn och miljöpåverkan. Ett arbete pågår för att öka antalet växtbaserade måltider på nämndens interna institutioner.

För att minska antalet leveranser till nämndens verksamheter genomförs fler centraliserade inköp. Förändringen bidrar till minskade växthusgasutsläpp genom färre transporter och stöd i att välja miljösmarta alternativ.

Malmö stads centrala upphandlingsenhet är avgörande för att nämnden ska kunna ställa miljömässiga krav på leverantörer, produkter och tjänster eftersom de står för en stor del av nämndens upphandlingar. Nämndens nyinrättade inköpsenhet säkerställer också miljöaspekter i upphandlingar och inköp.

Nämnden arbetar för minskade kostnader och mer hållbara val genom att i större utsträckning använda sig av återbruk i stället för nyproduktion. Under perioden köptes 37 procent av förvaltningens kontorsmöbler inom ramavtalet för begagnade möbler. Det är en ökning med 9 procent jämfört med 2022.

Nämnden ansvarar för *Malvin* som är Malmö stads interna förmedlingstjänst av bland annat möbler och kontorsutrustning. Vid Malvin arbetar arbetsmarknadsanställda personer med att göra reparationer, klä om och slipa möbler innan de förmedlas vidare. Framtida utveckling av verksamheten utreds för närvarande. Malvin bidrar till att andra nämnder också kan minska sina växthusgasutsläpp.

Den positiva trenden med färre resor med privat bil i tjänsten, taxi och flyg fortsätter inom nämnden. Arbetet med att effektivisera fordonsflottan ytterligare och säkerställa följsamhet till stadens mötes- och resepolicy fortsätter.

Nämnden arbetar för att till störst del ha en fossilfri fordonsflotta. Arbetet med att byta till elbilar är nyligen påbörjat. Det som saknas för att kunna ta större kliv är laddstolpar hos olika fastighets- och markägare. För nämndens verksamheter hade det med fördel kunnat etableras laddstolpar på kommunal mark. Möjligheter till bilpooler ses över och nämnden har köpt fler elcyklar för att minska korta bilresor.

Under perioden har nämndens verksamheter arbetat för att skapa en större medvetenhet gällande energibesparingar. Verksamheter har bland annat investerat i nya maskiner som är mer hållbara och energisnåla. Det är en utmaning att mäta och påverka energiförbrukningen i lokaler som hyrs och delas med andra verksamheter.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått delvis enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att minska hemlösheten

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Nämnden följer utvecklingen av hemlösheten genom en kartläggning i oktober varje år. Mellan kartläggningen år 2018 och år 2022 har hemlösheten bland både vuxna och barn mer än halverats.

Nämndens verksamhetsstatik för perioden visar antalet hushåll som varje månad behöver boendeinsats på grund av hemlöshet. Antalet barnfamiljer som behöver boendeinsats januari till augusti 2023 har minskat jämfört med samma period föregående år (i genomsnitt 156 familjer per månad jämfört med 199). Hushåll utan barn behöver boendeinsatser i ungefär samma utsträckning som tidigare period (i genomsnitt 896 hushåll per månad jämfört med 902 föregående period).

Den 1 januari 2023 tog nämnden över driften av dygnshärbärgena för kvinnor och män. Boendena drevs tidigare som entreprenad. Efter övertagandet har antalet härbärgesplatser minskat med 10, vilket i huvudsak beror på att verksamheten delvis bedrivs i nya lokaler med färre rum.

Nämnden har fortsatt att öka användningen av kommunala boenden för personer i hemlöshet. Under perioden har samtidigt antalet dygn i externa boenden med stödinsatser ökat till följd av förändrade behov i målgruppen och minskat antal härbärgesplatser. Nämnden har ett ansvar för mottagandet av personer som kommer till kommunen enligt bostättningslagen och enligt det så kallade massflyktsdirektivet. Lokaler och bostäder som nämnden har tillgång till måste därför användas både för personer i hemlöshet och andra grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för. Behoven kan förändras snabbt.

Nämnden har år 2023 beviljats statsbidrag från Socialstyrelsen avseende utveckling av långsiktiga boendelösningar för personer som bor i skyddat boende på grund av utsatthet för våld i nära relation samt för arbetet med att utöka *Bostad först*.

Nämnden bedömer att minskat bostadsbyggande till följd av rådande lågkonjunktur och hög inflation kan komma att påverka hemlösheten de kommande åren. Hushållens ekonomiska situation samt allt högre hyror kan leda till att fler får svårt att efterfråga de bostäder som finns tillgängliga på bostadsmarknaden.

Trots att hemlösheten sjunkit på senare år finns det fortfarande ett stort antal hemlösa personer i Malmö. Nämndens ansvar är i huvudsak att ge stöd och hjälp till individer som har speciella svårigheter att hitta och behålla en egen bostad, den så kallade sociala hemlösheten. För att möta den övriga hemlösheten krävs ett ökat fokus på att människor kommer i egen försörjning, tätt samarbete mellan nämnder och bolag i Malmö samt att stadens arbete med bostadsförsörjning underlättar för hushåll med en svag position på bostadsmarknaden att få en bostad.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari-augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Målområde - Trygghet och delaktighet

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland Malmöborna och för att brottsligheten ska minska

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Under 2023 har nämndens arbete lett till att brotts- och våldsutsatta har fått stöd och hjälp, samt att ungdomar som begått brott har fått vård och stöd. Nämnden bedriver ett förebyggande och uppsökande arbete. Nämnden samverkar med andra nämnder, Region Skåne, civilsamhälle, hyresvärdar och Polisen.

Det är fortsatt betydligt fler kvinnor än män som söker stöd hos nämndens verksamheter på grund av våld i nära relationer. Nämnden samordnar och stödjer det stadsövergripande genomförandet av planen *Fri från våld*. Barns uppväxtvillkor och rätt till ett liv fritt från våld genomsyrar planen. Som en del av genomförandet har en ny förvaltningsrutin för våld i nära relation arbetats fram.

Under föregående mandatperiod ökade antalet barn som nämndens verksamheter kom i kontakt med på grund av våld i nära relation. Nämnden har arbetat för att öka insatser och stöd som särskilt riktas till barn som har bevittnat våld. Barnkrissamtal genomförs till exempel med barn som har bevittnat våld för att barnet ska få bearbeta sina upplevelser och för att fler barn ska tacka ja till fortsatt stöd.

En aktivitet i förvaltningens handlingsplan är insatsen *Trygg relation Fri från våld* som syftar till att förhindra partnervåld. En gemensam arbetsgrupp med Polismyndigheten och kriminalvården har påbörjat implementeringen. Arbetet delfinansieras av *Jämställdhetsmyndigheten* samt följs av *Malmö universitet*.

Nämnden har inlett ett förberedande arbete inför att ny lagstiftning gällande skyddat boende införs under 2024. Förändringarna bedöms innebära ökade ekonomiska och personella resurser.

Med medel från *Socialstyrelsen* arbetar nämnden för att ta fram långsiktiga boendelösningar för våldsutsatta. I ett samarbete med funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen undersöks möjligheten till skyddat boende för fler målgrupper.

Nämnden har utvecklat kompetenshöjande insatser samt en process för ökad intern samverkan så att personer som är utsatta för våld utanför relation ska få rätt stöd och vård snabbare.

Genom nämndens stadsövergripande arbete med krisstödsorganisationen för en samordnad social respons vid oönskade händelser ges stöd från nämndens verksamheter till Malmöbor som har blivit utsatta. Nämnden har tecknat en samverkansöverenskommelse med civilsamhället för arbetet 2023 och 2024.

Nämnden fortsätter prioritera att förebygga en ogynnsam utveckling hos unga samt att nå ut med stöd till unga och vuxna som har ett destruktivt beteende. Tre av nämndens uppsökande verksamheter har slagits samman till *Ungdomsfält* vilka kommer att ansvara för olika geografiska områden i staden.

Under föregående mandatperiod minskade antalet skjutningar och sprängningar i Malmö. Dock skedde en viss uppgång under 2022, vilket är en ökning som verkar hålla i sig under 2023. Arbetet med *Sluta skjut* har utökats till att inkludera barn och ungas situation inom gängkriminalitet och dödligt våld.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer i barns och ungas olika livsmiljöer

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Arbetet har lett till att fler barn och unga som behöver det får stöd. Nämnden har stärkt de förebyggande och tidiga insatserna i samverkan med bland annat förskola, skola och polis. Att barn och familjer får tidigt stöd i miljöer där de vistas i vardagen bidrar till en ökad tillit till socialtjänsten.

Nämnden arbetar med långsiktiga interna utvecklingsarbeten, bland annat effektivare arbetssätt för att fler barn ska få rätt insats i rätt tid. Nämnden har arbetat med att stärka barnperspektivet i insatser för vuxna och förbättra samordningen kring familjer som behöver stöd från flera verksamheter. Detta kan bidra till att dämpa riskfaktorer i barns livsmiljöer.

Orosanmälningarna har ökat med elva procent under januari till augusti 2023 jämfört med samma period 2022. Ökningen är större än befolkningsökningen i gruppen barn. Variationer i inflödet kan bero på en rad faktorer och är svårtolkade. Orsaker till orosanmälningar som ökat är misstänkt kriminalitet samt hot och våld i familjen. Antalet öppenvårdsinsatser och pågående placeringar har minskat något.

Nämnden deltar i *Växa tryggt*, en förebyggande insats för nyblivna föräldrar, som implementeras av Region Skåne i barnhälsovården. Nämnden har stärkt föräldrastödet till barn som är listade på barnhälsovårdscentraler utanför familjecentralerna samt utvecklat utbudet av föräldrakurser.

Skolan är en viktig skyddsfaktor för barnen i Malmö. Nämnden ingår i *Samverkan barn och unga i Malmö* (SBUM), ett forum för berörda förvaltningar i staden, polisen och Region Skåne. Pilotprojektet *Trygga barnet*, en samverkansmodell för tidig upptäckt och stöd, har slutförts i juni 2023. Förberedelser för implementering av modellen startar hösten 2023. Nämnden utvecklar tvärprofessionella insatser tillsammans med grundskolenämnden för barn med problemskapande beteende i skolan samt barn med hög skolfrånvaro.

Nämnden har startat ett ESF-projekt med syfte att fler barn ska få en aktiv fritid, i samverkan med andra aktörer. Ytterligare SSPF-nätverk (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) har startat.

Nämnden fortsätter att utveckla sina insatser tillsammans med andra nämnder och aktörer. Flera olika modeller för tvärprofessionell samverkan lyfts fram lokalt och nationellt. Nämnden behöver bidra till systematik och samordning i stadens samverkan för ett mer likvärdigt stöd till barn och unga. Tillsammans med grundskole- och funktionsstödsnämnderna kommer nämnden att anta en överenskommelse samt utvecklingsplan för samverkan kring barn.

Nämnden behöver nå fler barn och föräldrar för att fortsätta förbättra livsvillkoren för de mest utsatta barnen i Malmö. Konsultativt stöd till andra aktörer som möter barn är en del i nämndens förebyggande arbete. Nämnden behöver utveckla effektiva arbetssätt för att kunna möta det behovet. Nämnden fortsätter utveckla insatserna i egen regi för att öka kvaliteten, effektiviteten och tillgängligheten i verksamheten. Nämndens verksamheter behöver förbättra sina arbetssätt kring att informera familjer om tidiga öppna insatser när det inte finns skäl att inleda utredning eller behov av biståndsbedömda insatser.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för en god etablering för nyanlända, stärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen med ett särskilt fokus på svenska språket

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Under perioden har nämndens arbete lett till att nyanlända erbjudits bostad vid anvisning till kommunen samt att de erbjudits insatser för att gå vidare till arbete eller studier och vara delaktiga i samhället.

Nämnden samarbetar med andra nämnder, civilsamhället samt med myndigheter som Migrationsverket, Länsstyrelsen och Arbetsförmedlingen kring uppdraget avseende nyanlända.

Nyanlända som anvisas till kommunen genom bosättningslagen erhåller andrahandskontrakt för en bostad i fyra år. Nämnden följer upp att alla hushåll som anvisats till kommunen har tagit sig vidare till annat boende senast när kontraktet löpt ut. Nyanlända får stöd i att söka bostad av nämndens bostadsrådgivning.

I arbetet med ensamkommande barn på hem för vård och boende (HVB), läggs stor vikt vid etablering i samhället med fokus på språkutveckling, skolgång, arbete och bostad.

Nämnden har samverkat med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kring rutiner för deltagare i SFI/Komvux för att fler ska fullfölja sina studier. Samarbetet mellan nämndens verksamheter har resulterat i att fler nyanlända erbjuds tidiga arbetsmarknadsinsatser samt språkförstärkande insatser i väntan på deltagande i etableringsprogrammet.

Nämnden har arbetat för att nå ut till fler utrikesfödda kvinnor som står utanför etableringsprogrammet med arbetsmarknads- och studieförberedande insatser, med särskilt fokus på föräldralediga utrikesfödda kvinnor. För att nå fler unga utrikesfödda utan försörjning har nämnden utvecklat sin uppsökande verksamhet och samverkat med civilsamhället. Ett nytt ideellt offentligt partnerskap (IOP) har ingåtts med Rädda Barnen för att nå ut med matchningsinsatser till före detta ensamkommande som fullgjort gymnasieutbildning.

Nyanlända erbjuds samhällsorientering och vägledning på olika språk för ökad delaktighet i samhället. Ett minskat mottagande har lett till färre deltagare. Samverkan med civilsamhället har underlättat för målgruppen att komma i kontakt med föreningslivet.

Nämndens föräldrastödskurser och föräldrarådgivning via familjecentralerna når nyanlända föräldrar, och indirekt barn, med förebyggande och lättillgängligt stöd. Arbetet för att nå fler föräldrar har resulterat i fler deltagare i föräldrastödskurserna.

Nämnden arbetar för att stärka tilliten till socialtjänsten utifrån en ny strategi. I samverkan med civilsamhället har en satsning på *Dialogsocio* inletts i syfte att stärka dialogen med Malmöborna och sprida information om socialtjänstens arbete.

Samtliga ukrainska flyktingar som anvisats till Malmö enligt massflyktsdirektivet har erbjudits bostad inom nämndens verksamheter. I samverkan med civilsamhället erbjuder nämnden stöd i etableringen kopplat till arbete, språk och samhällsorientering.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Under året har sjukfrånvaron varit en till två procentenheter lägre än genomsnittet i Malmö stad. Det hållbara medarbetarengagemanget (HME) mäts årligen i medarbetarenkäten och har under perioden 2020 till 2022 ökat från 78 till 82. Medarbetarenkäten för 2023 genomförs under hösten.

Utsatthet för hot och våld inom framförallt myndighetsutövande verksamhet och i synnerhet inom ekonomiskt bistånd återspeglas i såväl tidigare medarbetarenkäter som i andra arbetsmiljöuppföljningar. Utvecklingen inom detta område är oförändrad under året.

Nämndens verksamheter fortsätter att arbeta med de långsiktiga förvaltningsövergripande målen för organisatorisk och social arbetsmiljö; trygg och säker arbetsplats, hållbart arbetsliv och att utveckla samverkan. Handlingsplaner har upprättats för de kommande åren.

I förvaltningen pågår två förvaltningsövergripande projekt; hållbart arbetsliv och trygg och säker arbetsplats som bidrar till målen. Arbetet fokuserar på att skapa trygga och hållbara arbetsplatser.

Hot och våld är och har under året varit ett av förvaltningens huvudsakliga riskområden i arbetsmiljön. Målarbetet för trygg och säker arbetsplats har bland annat omfattat framtagande av rutin för polisanmälan, säkerhetsrutiner och kompetensutvecklingsinsatser.

En kompetensutvecklingsinsats som syftar till att ge medarbetarna kunskap i att förebygga och hantera hotfulla och våldsamma situationer i arbetet genomförs under 2023. Insatsen riktas sig till medarbetare som arbetar med myndighetsutövning samt medarbetare som arbetar i socialkontorens receptioner. Under året har 1 363 av 1 500 medarbetare tagit del av utbildningen. Målsättningen är att uppnå en tryggare och säkrare arbetsplats med en hållbar arbetsmiljö.

Inom ramen för det stadsövergripande projektet *Framtidens arbetsplats* fokuserar arbetet på fyra områden i hybridarbetsätt: distansavtal, lokaler, digitala förutsättningar samt chefens och medarbetarens roll. I nuläget förväntas distansavtal kunna lanseras under hösten.

Nämndens verksamheter har fortsatt arbeta enligt den samverkansöverenskommelse som trädde i kraft i februari 2022. Den årliga uppföljningen av samverkan visade bland annat på ökad delaktighet, större insyn och bättre utvecklingsprocesser som effekt. Vidare framkom en önskan om att fortsätta utveckla delaktighet och inflytande genom utökad dialog i samtliga samverkansforum, samt att utveckla APT som en tydlig del av samverkanssystemet.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Den ökande personalomsättningen under 2021 och 2022 skedde från en låg nivå sett ur ett längre perspektiv. Efter att ha minskat under 2020, i samband med coronapandemin, ökade omsättningen under 2021 och 2022, särskilt inom de två stora myndighetsutövande socialsekreterargrupperna barn och unga samt ekonomiskt bistånd.

Nämnden har särskilt bevakat personalomsättningen bland socialsekreterare. Personalomsättningen i hela socialsekreterargruppen har successivt stigit de senaste tre åren. Under 2023 har omsättningen minskat något i flera socialsekreterarkategorier, men stigit i förvaltningen totalt. Den ökande personalomsättningen bedöms bero på att pandemins dämpande effekt på personalomsättningen har avtagit.

Inom avdelningen Individ och familj (IFO) utredning har underbemanning tidvis uppstått på grund av svårigheter att rekrytera personal. Det har medfört en högre arbetsbelastning som ytterligare bedöms påverka personalomsättningen i yrket.

För att minska kompetensgapet finns behov av att arbeta vidare med kompetensförsörjningen. I nämndens kompetensförsörjningsplan finns aktiviteter som bedöms kunna minska personalomsättningen och göra nämnden till en mer attraktiv arbetsgivare för såväl befintliga som potentiella medarbetare.

De medarbetare som avslutar sina anställningar erbjuds att svara på en avgångsenkät. Enkätens resultat visar att en stor del av de svarande avslutar sin anställning inom två år och att de flesta går till annat arbete i förvaltningen eller i Malmö stad. De främsta avgångsorsakerna som anges är önskemål om andra utvecklingsmöjligheter, lön och/eller andra förmåner samt att arbeta med något annat.

Att hitta rätt kompetens väntas vara en av välfärdens stora utmaningar de kommande åren. Kompetensförsörjning är därför en prioriterad fråga för nämnden nu och framöver. Det innebär ökat arbete både för att behålla och utveckla befintliga medarbetare men även för att rekrytera nya. Den största utmaningen är att rekrytera och behålla erfarna medarbetare.

Nämnden behöver arbeta strategiskt och långsiktigt utifrån hela medarbetarens livscykel i organisationen. Förvaltningen kommer att arbeta med aktiviteter inom områdena attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta under ett antal år framöver.

I syfte att främja kompetensförsörjningen lanserades i september 2022 en uppdragsbeskrivning för chefer. I september 2023 lanseras en uppdragsbeskrivning för medarbetare. Ett nytt material för medarbetar- och lönesamtal har tagits fram för att skapa en tydligare koppling mellan uppdrag, mål och lön.

Nämndens verksamheter har startat arbetet med ett kompetensutvecklingsprogram för chefer. Grunden för programmet finns i uppdragsbeskrivningarna för chefer och medarbetare. Programmet ska innehålla kompetensutveckling inom tre områden; introduktion, påbyggnad och avancerad. Förvaltningen har redan genomfört introduktion för chefer och påbörjat påbyggnad för ledare. Vidare har förvaltningen utvecklat konceptet för IPL, interna presumtiva ledare.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått delvis enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden.

Kommunfullmäktigemål - Fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen

Uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet

Nämndens verksamheter har under perioden arbetat för att erbjuda Malmöborna ett sammanhållet stöd utifrån hela deras situation och likvärdig service oavsett var de bor i staden. Arbetet har utgått från identifierade behov av att stärka kvaliteten vid handläggning och dokumentation samt utveckla strukturer som gynnar dialog och samarbete såväl inom förvaltningen som tillsammans med andra aktörer. Att nämndens verksamheter har kraftsamlat kring dessa gemensamma områden har varit gynnsamt. Nämnden kommer att fortsätta arbetet och kommer även följa upp Malmöbornas upplevelse av verksamhetens kvalitet samt hur den omlokalisering som gjorts har mött syftet att främja likvärdig service.

Nämnden har tidigare identifierat utmaningar kring att följa nöjdheten inom den sociala barn- och ungdomsvården och har därför gjort satsningar för att bättre förstå vad som är viktigast för barn och ungdomar vid kontakt med socialtjänsten. Insikter från intervjuer med unga har lett till att nämnden provat nya arbetssätt genom konceptet *Min soc*. För den unge innebär detta en tätare kontakt med socialsekreteraren under utredningens gång och att ungdomarna görs delaktiga genom riktad information.

Nämndens utveckling av digitala verktyg stödjer och kompletterar det sociala arbetets processer och bidrar till likvärdig handläggning. Digitaliseringsarbetet har kommit Malmöborna till del även genom att bidra till en ökad tillgänglighet. Många Malmöbor nyttjar möjligheten att digitalt ansöka om fortsatt ekonomiskt bistånd och allt fler följer sitt ärende inom ekonomiskt bistånd via den digitala tjänsten. För att förenkla för Malmöbon har nämnden under våren utforskat möjligheten att införa ett digitalt verktyg för förstagsansökan om ekonomiskt bistånd samt påbörjat utvecklingen av en sådan tjänst. Tester görs även av en ny nationell plattform för säkra digitala möten med brukare och samverkansparter. Nämnden fortsätter att värna om att digitala tjänster är ett komplement till övrig service som är valbara för individen.

Nämnden har under perioden ökat Malmöbons möjlighet till självhjälp genom upphandling av den digitala tjänsten *Samarbete efter skilsmässa*. Föräldrar kan via tjänsten få stöd kring de förändringar som en separation innebär och hur de kan stödja sina barn. Självhjälpsverktyget är ett komplement till det personliga mötet och kommer att implementeras under hösten. Genom detta utökas nämndens erbjudande av olika former av digitala tjänster som Malmöbon själv kan tillgodogöra sig.

Aggregerade data är en viktig resurs för att förstå vilka insatser som gör mest nytta. De digitala system som nämnden tidigare implementerat tillsammans med förbättrad kompetens inom datahantering möjliggör mer komplexa dataanalyser. Sveriges innovationsmyndighet *Vinnova* har finansierat projektet *Artificiell intelligens – Riktiga människor*. Genom projektet har nämnden utforskat om teknik inom AI kan öka förståelsen för vilka insatser som gör skillnad för arbetssökande. Lärdomar från projektet presenteras i höst och arbetet är en del av nämndens arbete att nyttja data för att erbjuda en mer träffsäker och god service.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet januari – augusti 2023

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att bidraget till kommunfullmäktigemålet har gått enligt planering för perioden januari till augusti 2023.

Bedömning av arbetet med kommunfullmäktigemålet mandatperioden

Baserat på uppföljningen ovan bedömer nämnden att arbetet med kommunfullmäktigemålet kommer att leda till önskad förflyttning under mandatperioden. Utvecklingen är beroende av förslag på kommande lagförändringar vars påverkan på nämndens uppdrag är svåra att överblicka idag.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse per verksamhetsområde

VERKSAMHETSOMRÅDE (Tkr)	Kommunbidrag	Prognos budgetavvikelse
Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd (AMA EBB)	1 654 597	97 400
Individ- och familjeomsorg (IFO)	1 719 893	0
Boende, tillsyn och service (BTS)	435 962	-15 900
Stab och förvaltningsövergripande kostnader (Stab o öv)	235 733	58 500
SUMMA	4 046 185	140 000

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 512 221	-3 906 185
Kommunbidrag	2 680 468	4 046 185
Resultat (budgetavvikelse)	168 247	140 000

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Arbetsmarknadsanställningar (AMA EBB)	-26 000
Utbetalt ekonomiskt bistånd (AMA EBB)	111 500
Insatser, egen och extern regi, inklusive ensamkommande barn (IFO)	-9 650
Myndighetsfunktion och ledning socialtjänst (IFO)	9 650
Akutboende och boende för våldsutsatta, hemlöshet (BTS)	-34 000
Överskott central reserv (Stab o öv.)	49 300
Övriga avvikelser (samtliga verksamhetsområden)	39 200
Summa budgetavvikelser	140 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier och lokalanpassningar (bl. a. säkerhets- och brandskyddssystem)	20 000	15 000	-5 000

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

För 2023 har kommunfullmäktige tilldelat arbetsmarknads- och socialnämnden en kommunbidragsram på totalt 4 046 miljoner samt en investeringsram som uppgår till 15 miljoner kronor. I denna rapport analyseras nämndens ekonomiska resultat för perioden januari–augusti och prognostiserade resultat för helåret 2023 samt orsakerna till eventuella budgetavvikelser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har beslutat om fördelning av tilldelat kommunbidrag mellan nämndens verksamhetsområden: *Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd; Individ och familj; Boende, tillsyn och service* samt *Stab och förvaltningsövergripande kostnader*. Analysen av nämndens avvikelse i förhållande till driftbudget utgår från dessa fyra verksamhetsområden.

Viktiga förändringar avseende nämndens ramar 2023

Till och med år 2022 hade nämnden ytterligare en kommunbidragsram – *Statsbidrag flyktingar* – som omfattade vissa intäkter från Migrationsverket för mottagande av flyktingar. Nämnden ansvarade för administration av ramen, men tog inte del av intäkterna. Intäktsramen ingick i kommunfullmäktiges övergripande finansiering av kommunbidragen till nämnderna. Enligt beslut i kommunfullmäktige i september 2022 avvecklas denna särskilda intäktsram från och med 2023 (§197, KF 2022-09-01, STK-2021-1351). Istället får nämnden del av de intäkter som inkommer från Migrationsverket direkt till verksamheten som berörs.

Kommunstyrelsens beslut att överföra verksamheten *Lägenhetsbeten* till arbetsmarknads- och socialnämnden, innebär en utökning av nämndens kommunbidrag med knappt 12 miljoner kronor för 2023 och totalt knappt 18 miljoner kronor från och med 2024.

Kommunstyrelsen har också under våren beslutat att tilldela nämnden 23 miljoner kronor från medel avsatta för *Jobbpaket* samt utökat nämndens investeringsram från 8 miljoner kronor till totalt 15 miljoner kronor.

Övergripande kommentar till budgetavvikelse

Arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar ett överskott för perioden januari–augusti på 168 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd blivit 72 miljoner kronor lägre än budgeterat hittills under året. Dessutom redovisar verksamheten även i år överskott avseende personalkostnader på omkring 38 miljoner kronor till följd av personalomsättning och svårigheter att rekrytera till vakanta tjänster. Som beskrivits ovan under målområdet *En god organisation* arbetar verksamheten med aktiviteter för att motverka denna utveckling.

Delar av överskottet för perioden beror på skillnader mellan hur budgeten ligger fördelad under året och hur faktiska intäkter och kostnader fallit ut. Det medför att en del av det överskott som genererats till och med augusti kommer att förbrukas innan årets slut. Bland annat har placeringarna inom *Individ och familj* minskat under sommaren, vilket genererat överskott i förhållande till budget som sedan förbrukas av att antalet placeringar väntas öka under hösten. Arbeta pågår också med att identifiera och genomföra åtgärder som innebär en kostnad i år men som kan bidra till minskade kostnader på längre sikt.

För hela 2023 prognostiseras ett sammantaget överskott för arbetsmarknads- och socialnämnden på 140 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,5 procent av tilldelat kommunbidrag. Överskottet förklaras huvudsakligen av att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd blir lägre än budgeterat samt att den förvaltningsövergripande reserven inte kommer att nyttjas fullt ut. Prognosen är förknippad med viss osäkerhet till följd av det samhällsekonomiska läget och hur långtgående effekterna av lågkonjunkturen blir framöver för Malmöborna.

Prognosen innebär en förbättring i förhållande till *Ekonomisk prognos* med 60 miljoner kronor. Prognosförbättringen förklaras huvudsakligen av att den övergripande justeringsposten i prognosen minskat. Orsaken till att justeringsposten kunnat minskas är att utvecklingen hittills under året visat på att nämnden inte behöver samma riskmarginal som tidigare för att hantera osäkerhet om utvecklingen under återstoden av året.

Såväl periodavvikelse som helårsprognos förklaras närmare under respektive verksamhetsområde nedan.

Med anledning av vissa ekonomiska obalanser i olika delar av verksamheten beslutade nämnden i samband med *Ekonomisk prognos* om en omfördelning av kommunbidrag mellan verksamhetsområden, från den förvaltningsövergripande reserven. Totalt omfördelades 44 miljoner kronor från *Stab och förvaltningsövergripande kostnader* till övriga tre verksamhetsområden. Vissa obalanser finns fortfarande kvar i samband med *Delårsrapport 2023*. Därför föreslås nämnden besluta om ytterligare omfördelning från reserven på knappt 16 miljoner kronor. De ytterligare förändringar som föreslås är inte inarbetade i denna rapport utan kommer att verkställas efter nämndens beslut i september. Information om föreslagna omfördelningar följer under respektive verksamhetsområde nedan.

Verksamhetsområde Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområde *Arbetsmarknad- och ekonomiskt bistånd* är nämndens näst största med en budget för 2023 som uppgår till drygt 1,6 miljarder kronor eller 41 procent av nämndens totala kommunbidrag. Drygt 60 procent av budgeten utgörs av utbetalt ekonomiskt bistånd och resterande budget fördelar sig mellan myndighetsfunktion för ekonomiskt bistånd och boende samt arbetsmarknadsinsatser.

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott för perioden januari–augusti på knappt 74 miljoner kronor. Överskottet förklaras till största delen av att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd blivit 72 miljoner kronor lägre än förväntat under perioden. Dessutom redovisas överskott avseende myndighetsfunktion, handläggare och övriga kostnader inom avdelningarna för arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd och boende. Överskotten i dessa avdelningar beror till stor del på personalomsättning och svårigheter att rekrytera rätt kompetens till vakanta tjänster. Överskotten minskas av ett underskott avseende arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser på 10 miljoner kronor.

För hela 2023 prognostiseras ett sammantaget överskott på drygt 97 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 6 procent av tilldelat kommunbidrag. Överskottet avseende utbetalningar av ekonomiskt bistånd beräknas öka under året till totalt 112 miljoner kronor. Underskottet för arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser prognostiseras uppgå till 28 miljoner kronor. Mer om vad som ligger bakom dessa avvikelser följer under respektive rubrik nedan.

Prognosen innebär en förbättring med cirka 5 miljoner kronor i förhållande till *Ekonomisk prognos*. Prognosförbättringen förklaras till hälften av ökade intäkter i form av statliga stimulansmedel och projektmedel, till hälften av ett ökat överskott avseende personalkostnader. I samband med *Ekonomisk prognos* gjordes en omfördelning av 33 miljoner kronor i kommunbidrag från utbetalning av ekonomiskt bistånd till finansiering av arbetsmarknadsanställningar. Det fortsatta överskottet avseende ekonomiskt bistånd innebär möjlighet till ytterligare växling av kommunbidrag. Verksamhetsområdets budget har också utökats med 23 miljoner kronor från kommunstyrelsens *Jobbpakt*.

Arbetsmarknadsinsatser

För arbetsmarknadsinsatserna (arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser, inklusive arbetsmarknadssekreterare och administration) redovisas ett sammantaget underskott för perioden januari–augusti på 4 miljoner kronor. Totalt prognostiseras ett underskott för hela 2023 på 15 miljoner kronor. Underskottet har minskat väsentligt sedan bedömningen i *Ekonomisk prognos*, då underskottet uppgick till 74 miljoner kronor. Förbättringen av prognosen förklaras helt av att knappt 57 miljoner kronor i kommunbidrag tillförts till budgeten för arbetsmarknadsanställningar från ekonomiskt bistånd och kommunstyrelsens *Jobbpakt*.

Orsaken till underskottet för såväl perioden som helåret är kostnader för arbetsmarknadsanställningar. Prognosbedömningen utgår från att det genomsnittliga antalet pågående anställningar per månad under 2023 uppgår till omkring 900, med en utveckling från omkring 1 000 samtidigt pågående anställningar under våren till 800 samtidigt anställningar under hösten. Målsättningen om 800 samtidigt pågående anställningar är en nivå som nämnden bedöms kunna hantera långsiktigt givet de ekonomiska förutsättningarna.

För 2023 prognostiseras den totala nettokostnaden för arbetsmarknadsanställningarna till 97 miljoner kronor, att jämföra med 113 miljoner kronor 2022. Nettokostnaden är den kostnad som nämnden finansierar efter avräkning av lönestöden från Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingens stopp för extratjänster från och med 2022 leder till att en allt större andel av arbetsmarknadsanställningar blir i en annan

anställningsform med mindre lönestöd från Arbetsförmedlingen. För *extratjänster* täckte lönestödet hela lönekostnaden för den enskilde, medan det för andra typer av arbetsmarknadsanställningar (till exempel *utvecklingsanställningar, offentligt skyddade anställningar, nystartsjobb och introduktionsjobb*) endast täcker 20–80 procent av lönekostnaden. Att nämndens nettokostnader minskar 2023 beror på minskningen av antalet pågående anställningar.

Finansieringen av nettokostnaderna för arbetsmarknadsanställningar har stärkts under året genom tilldelningen från *Jobbpakt* och omfördelning från budgeten för ekonomiskt bistånd. Det prognostiserade överskottet för utbetalningar av ekonomiskt bistånd möjliggör ytterligare växling av kommunbidrag till finansiering av arbetsmarknadsanställningar, för att säkerställa en balans i finansieringen av såväl arbetsmarknadsinsatser som ekonomiskt bistånd.

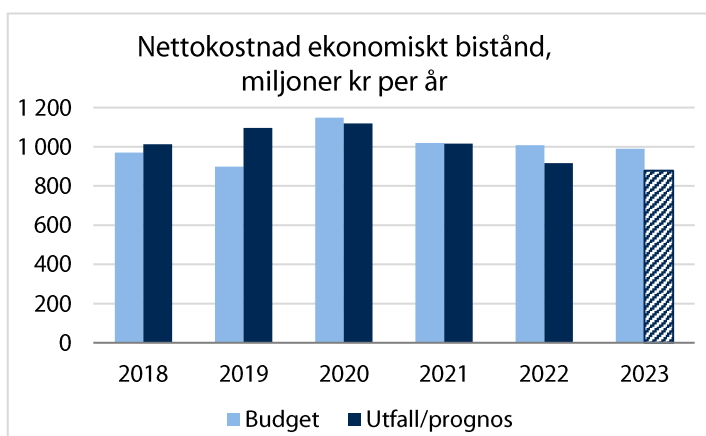
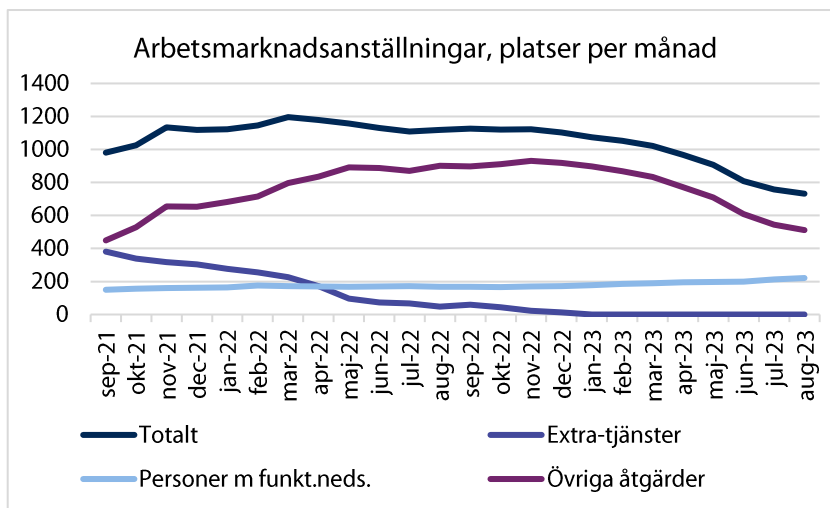
Arbetsmarknadsanställningar är fortsatt ett viktigt verktyg för förankring på arbetsmarknaden för nämndens målgrupper, och för att exempelvis kunna anordna platser inom satsningar såsom det nya uppdraget via Arbetsförmedlingen om jobb för ungdomar. Den gynnsamma utvecklingen på arbetsmarknaden ger också goda förutsättningar till ett reguljärt arbete. Samtidigt är det många av de som framöver behöver kommunens stöd till egen försörjning som kräver mer sammansatta insatser med andra former av praktik eller arbetsträning.

Utbetalt ekonomiskt bistånd

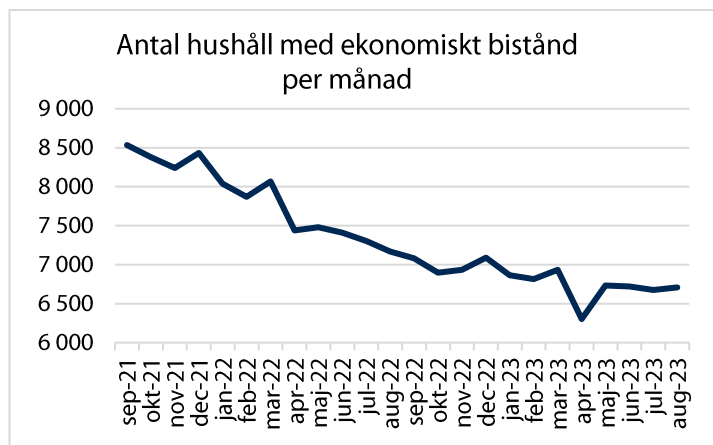
Budgeten för utbetalt ekonomiskt bistånd omfattar kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd och intäkter i form av återbetalningar av bistånd samt kostnadsersättningar för bistånd från exempelvis Migrationsverket. För perioden januari–augusti redovisas ett överskott i förhållande till budget på 72 miljoner kronor till följd av att utbetalningarna fortsatt är lägre än budgeterat. Totalt prognostiseras ett överskott på 112 miljoner kronor för 2023, trots överföringen av 33 miljoner kronor i kommunbidrag till arbetsmarknadsinsatser. Det fortsatta överskottet möjliggör ytterligare växling av kommunbidrag till finansiering av arbetsmarknadsanställningar.

Nettokostnaden (utbetalningar minus intäkter) beräknas uppgå till totalt 878 miljoner kronor 2023, vilket innebär en minskning med drygt 4 procent jämfört med 2022 och 22 procent jämfört med 2020, vilket är det år då kostnaderna var som högst.

Minskningen av antalet hushåll som pågått sedan 2021 har stannat av något under sommaren, men i genomsnitt för

hela 2023 beräknas antalet hushåll minska med 9 procent till drygt 6 700 hushåll per månad, att jämföra med snittet på knappt 7 400 hushåll per månad under 2022. Kostnaderna per hushåll fortsätter öka något, men inte i den takt som befarades i början av året. Bedömningen är att genomsnittet per månad för hela 2023 ökar med drygt 5 procent i förhållande till 2022 års genomsnitt, vilket är väsentligt lägre än den ökning som befarades i nämndsbudget 2023.

Ökade elkostnader har fortfarande stor påverkan på kostnaderna per hushåll, men även ökade hyres- och livsmedelskostnader bedöms bidra till kostnadsökningen. En fortsatt förstärkt a-kassa, elstöd och stärkta bostadsbidrag till barnfamiljer bidrar samtidigt till att dämpa behovet av försörjningsstöd.

Verksamhetsområde Individ och familj

Verksamhetsområdet *Individ och familj* är nämndens största med totalt drygt 1,7 miljarder eller 42 procent av nämndens kommunbidrag. Nästan hälften av budgeten, 46 procent, utgörs av kostnader för externt köpt vård, och resterande budget fördelar sig mellan myndighetsfunktion och egna insatser. Budgeten för egna insatser har vuxit successivt de senaste åren i syfte att uppnå en ökad flexibilitet att möta Malmöbornas behov och en ökad effektivitet i nyttjandet av verksamhetens resurser. Framför allt utvecklas insatser inom öppenvård och stödboende. Efter beslut i samband med *Ekonomisk prognos* utökades verksamhetsområdets budget med 19 miljoner kronor avseende effekter av löneöversyn och verksamhet i egen regi. Dessutom har verksamheten fått del av 5 miljoner kronor från kommunstyrelsen för sociala insatser och lokal utveckling.

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott för perioden januari–augusti på knappt 30 miljoner kronor. Överskottet uppstår främst avseende insatser i egen och extern regi, där kostnaderna blivit drygt 18 miljoner kronor lägre än budgeterat hittills i år. Orsaken är överskott avseende vakanta tjänster i egen verksamhet men också att prisökningarna för externa insatser ännu inte blivit så höga som befarades i budgeten. Dessutom har antalet externa placeringar varit färre än förväntat under sommaren. Även myndighetsfunktionen redovisar överskott på drygt 8 miljoner kronor för perioden, främst till följd av vakanta tjänster.

Under året väntas kostnaderna öka och för hela 2023 prognostiseras ett nollresultat, vilket innebär en förbättring av prognosen sedan *Ekonomisk prognos* med 20 miljoner kronor. Prognosförbättringen beror främst på det utökade kommunbidraget, men också att vissa kostnader beräknas bli lägre än tidigare befarat. För insatser i extern regi prognostiseras det överskott som redovisas till och med augusti under hösten vända till ett underskott. Orsaken till detta är dels att prisökningar befaras inträda senare under 2023, dels att antalet placeringar förväntas öka under hösten. Överskott i prognosen för insatser i egen regi och myndighetsfunktionen balanserar underskottet för extern regi. Nedan följer en redogörelse för budgetavvikelserna utifrån de största insatsformerna som ingår i verksamhetsområdet.

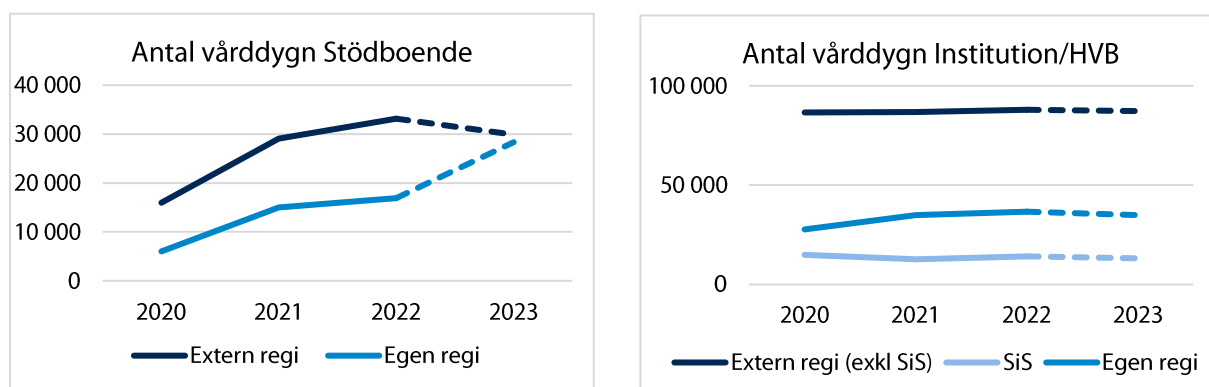
Placeringar i familjehem och jourhem

Familjehemsvård ska i första hand eftersträvas i släktinghem och i av förvaltningen rekryterade familjehem. Vid bristsituationer anlitas så kallade konsulentstödda familjehem. Barn och unga kan också tillfälligt placeras i jourhem i väntan på en mer varaktig familjehemsplacering.

Behovet av familjehemsplaceringar av barn och unga är fortsatt högt under 2023 och antalet vårddygna bedöms öka med drygt 3 procent. Samtidigt bedöms den genomsnittliga kostnaden per dygn bli knappt 8 procent lägre än budgeterat. Sammantaget prognostiseras därmed ett överskott för familjehemsplaceringarna på drygt 11 miljoner kronor för 2023. Budgeten för verksamheten förstärktes med 14 miljoner kronor för att kompensera för höjda ersättningsnivåer, men kostnadsökningen har inte blivit så stor som befarades.

Institutionsvård för barn, unga och vuxna

För institutionsplaceringar av barn, unga och vuxna prognostiseras ett underskott på drygt 23 miljoner kronor. Av underskottet är 17 miljoner kronor hänförligt till externa placeringar och 6 miljoner kronor hänförligt till verksamhet i egen regi. Underskottet, för såväl egen som extern regi, avser till stor del placeringar i *stödboende för barn och unga 16–20 år*. Förklaringen är att antalet vårddygna prognostiseras överstiga budgeterad nivå med 27 procent. Det pågår ett arbete med en utökning av stödboende i egen regi, vilket innebär uppstartskostnader under 2023 samtidigt som det tar tid att växla över pågående insatser från extern regi till egen regi. På längre sikt bedöms stödboende i egen regi vara mer kostnadseffektivt än externa motsvarigheter och utökningen av verksamheten bedöms ge positiva effekter på kostnaderna för extern vård 2024. Nedanstående diagram visar den prognostiserade utvecklingen av antalet vårddygna jämfört med tidigare år i såväl stödboende som övriga institutionsformer.

Prognosen avseende övriga placeringar på HVB, SiS-institution och andra institutioner visar sammantaget på ett mindre överskott på drygt 2 miljoner kronor. Trots att antalet vårddygna bedöms överstiga budgeterad nivå med drygt 2 procent blir de totala kostnaderna lägre än budgeterat. Detta beror på att priserna för placeringarna i genomsnitt än så länge inte ökat så mycket som budgeterat.

Insatser i öppenvård

För insatser i öppenvård prognostiseras ett överskott på totalt drygt 7 miljoner kronor. Överskottet är helt hänförligt till verksamheten i egen regi, där det uppgår till drygt 10 miljoner kronor, vilket främst förklaras av tillfälligt vakanta tjänster. Överskottet i egen regi reduceras av underskott i extern regi på 3 miljoner kronor.

Inom verksamheten pågår fortfarande en satsning för att öka insatserna i egen regi, särskilt för barn och unga, och därmed minska köp av vård från externa aktörer ytterligare. Flera av de verksamheter som startat upp under 2021 och 2022 utökas under 2023 för att kunna ta emot fler Malmöbor (till exempel *Strukturerad öppenvård i Malmö (SÖM)*, *Ljftet*, *Klivet*, *Flexet* och *hemmabaserad familjebehandling*). Bland verksamheternas främsta målgrupper finns ungdomar i åldrarna 12–18 år med ett normbrytande beteende, begynnande kriminalitet eller psykisk ohälsa i kombination med omsorgsbrist/bristande föräldraförmåga. Även vuxna med missbruk och/eller bristande föräldraförmåga är en viktig målgrupp.

På längre sikt väntas nya verksamheter leda till minskade köp av extern öppenvård men också av extern institutionsvård för barn och unga, genom förebyggande och stödjande insatser. Effekterna på extern öppenvård uppgår ännu inte till den nivå som budgeterats, vilket underskottet på 3 miljoner kronor visar, men de faktiska kostnaderna för extern öppenvård prognostiseras minska med nästan 10 procent jämfört med föregående år.

Placeringar av ensamkommande barn

Inom verksamhetsområde *Individ och familj* hanteras mottagandet av ensamkommande barn, som placeras i exempelvis stödboende, HVB eller familjehem. Mottagandet av vuxna och familjer hanteras inom verksamhetsområde *Boende, tillsyn och service*. Rysslands invasion av Ukraina fortsätter att påverka prognosen för mottagandet av ensamkommande barn, även om mottagandet från Ukraina inte blivit så stort som tidigare befarades.

Mottagandet av ensamkommande barn har minskat de senaste åren. Efter de stora flyktingströmmarna till Europa under 2015 och 2016 har mottagande sjunkit, och pandemin har bidragit ytterligare till att antalet flyktingar minskat. Under 2022 befarades en stor ökning av antalet ensamkommande barn, till följd av Rysslands invasion av Ukraina, men Migrationsverkets tidiga höga prognoser har inte infriats. Sammantaget har detta inneburit att mottagandet av ensamkommande barn från Ukraina kunnat hanteras inom befintligt uppbyggd kapacitet inom verksamhetsområde *Individ och familj*. Den tillfälligt utbyggda organisation som planerades under 2022 har därmed inte behövt införas.

Sammantaget prognostiseras ett mindre överskott för placeringar av ensamkommande barn på 1,2 miljoner kronor. Överskottet förklaras av att många mottagna barn från Ukraina placeras i släktinghem med låg kostnad för verksamheten, medan ersättningen från Migrationsverket är ett fast belopp per barn och dygn.

Verksamhetsområde Boende, tillsyn och service

Verksamhetsområdet *Boende, tillsyn och service* har en total budget 2023 på 435 miljoner kronor eller knappt 11 procent av nämndens kommunbidrag. Budgeten består till drygt 60 procent av kostnader för insatser till hemlösa, där boendekostnader utgör den övervägande delen. Resterande delar av budgeten omfattar bland annat flyktingmottagande, enheten för överförmyndarärenden, tillståndsenheten samt en enhet för administration och service till socialtjänstkontoren inom förvaltningen. Verksamhetsområdets budget har minskat de senaste åren, dels till följd av minskade faktiska kostnader för framför allt hemlöshet, dels till följd av att kostnader och kommunbidrag flyttats över till andra verksamhetsområden, främst *Individ och familj*. I maj tillfördes kommunbidrag på cirka 12 miljoner kronor för den överflyttade *Lägenhetsenheten*, som ansvarar för anskaffning och förvaltning av bostadslägenheter. I samband med *Ekonomisk prognos* beslutade också nämnden att tillföra verksamhetsområdet totalt 21 miljoner kronor för effekter av löneöversyn och ökade kostnader för boende för hemlösa.

För perioden januari–augusti redovisas ett överskott på 12 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av ersättningar för mottagande av flyktingar från Ukraina men också av överskott avseende den överflyttade *Lägenhetsenheten*. Verksamhetsområdet redovisar också ett visst överskott avseende personalkostnader. Delar av överskottet för perioden beror på skillnader mellan hur budgeten ligger fördelad under året och hur faktiska intäkter och kostnader fallit ut. Det medför att hela det överskott som genererats till och med augusti kommer att förbrukas innan årets slut.

För 2023 prognostiseras ett sammantaget underskott på totalt knappt 16 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt 4 procent av tilldelat kommunbidrag. Underskottet förklaras framför allt av att kostnader för hemlöshet beräknas bli högre än budgeterat, vilket förklaras mer nedan. Underskottet begränsas av att överskottet avseende flyktingmottagande består året ut.

Prognosen innebär en minskad budgetavvikelse i förhållande till det underskott på 33 miljoner kronor som bedömdes i *Ekonomisk prognos*. Huvudförklaringen till detta är det kommunbidrag som överfördes efter beslut i nämnden i maj på totalt knappt 21 miljoner kronor. Nuvarande prognos innebär totala nettokostnader för verksamhetsområdet på 452 miljoner kronor, vilket är knappt 4 procent mer än vad som prognostiserades i *Ekonomisk prognos*.

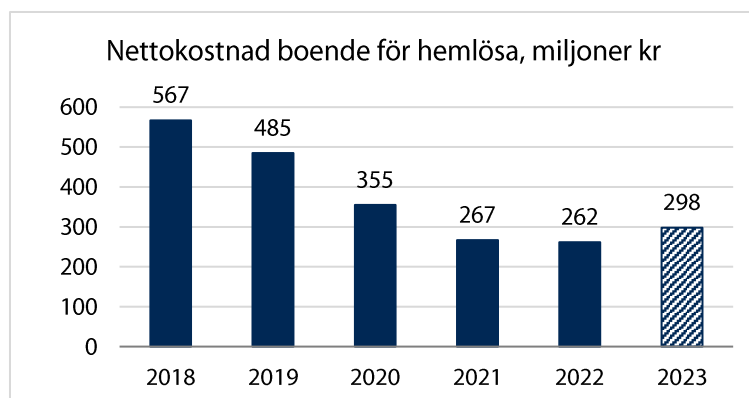
Orsaken till att nämnden i våras överförde kommunbidrag till verksamhetsområdet var att säkra finansieringen av boendeinsatser i väntan på slutsatser från den interna utredning som påbörjades före sommaren. Utredningen analyserar vad som ligger bakom det ökande antalet dygn i verksamheten och vilka åtgärder som är möjliga att vidta för att människor i behov av stöd och hjälp ska komma vidare i långsiktigt hållbara lösningar. Då verksamhetsområdet fortsatt prognostiserar underskott för hemlöshetsinsatserna föreslås att nämnden omfördelar ytterligare medel från den övergripande reserven, med beaktande av verksamhetsområdets totala prognos.

Hemlöshet

Budgeten för hemlöshet omfattar huvudsakligen direkta boendekostnader när kommunen ordnar boende åt hemlösa hushåll, men också vissa indirekta kostnader för tillsyn i boendena samt för bokningscentralen som hanterar avtal och fördelar platser. Sedan maj i år ingår också kostnaderna för Lägenhetsenheten, som tidigare fanns hos tekniska nämnden.

För 2023 prognostiseras ett sammantaget budgetunderskott på 34 miljoner kronor, varav drygt 3 miljoner kronor avser egen regi och drygt 30 miljoner kronor avser extern regi. Underskottet i egen regi förklaras huvudsakligen av uppstarten av akutboende i egen regi för personer i snabbt behov av tak över huvudet. Kostnaderna för verksamheten har blivit högre än planerat såväl avseende personal som lokaler. Överskott till följd av att hyror för tomma lägenheter blivit lägre än budgeterat reducerar underskottet i egen regi. Underskottet i extern regi beror på att antalet boendedygn överstiger budgeterad nivå med mer än 60 procent. Ökningen av antal vård dygn beror dels på en ökning av placeringar till följd av våld i nära relation, dels på en ökning av placeringar med komplexa behov. Dessutom har det skett en övergång från placeringar i lägenheter (i egen regi) till placeringar i tillfälligt boende med stöd (i extern regi), vilket bidrar till kostnadsökningen då boende med stöd är en dyrare insatsform.

De totala nettokostnaderna för boende för hemlösa prognostiseras uppgå till 298 miljoner kronor 2023, vilket innebär en ökning i förhållande till föregående år med 14 procent. Diagrammet visar kostnadsutvecklingen för boende för hemlösa de senaste åren. Kostnadshistoriken påverkas delvis av förändringar avseende insatserna korttidsboende och arbetskooperativ, som överförts till verksamhetsområde *Individ och familj*. Under 2021 skedde en gradvis omklassificering av pågående insatser

för att säkerställa korrekt beslutsfattande och dokumentation. Före omklassificeringen är det inte möjligt att urskilja kostnader för arbetskooperativ och korttidsboende från övriga hemlöshetsinsatser. Det innebär att kostnaderna under 2021 successivt minskat till följd av att kostnadsansvaret överförts till *Individ och familj*. Bedömningen är att kostnaderna som överfördes motsvarade ungefär 27 miljoner kronor för 2021.

Flyktningmottagande

Ansvaret för flyktningmottagandet inom arbetsmarknads- och socialnämnden är fördelat så att verksamhetsområde *Boende, tillsyn och service* ansvarar för vuxna och familjer, medan verksamhetsområde *Individ och familj* ansvarar för ensamkommande barn. Under 2022 utökades organisationen inom *Boende, tillsyn och service* för att hantera det ökade mottagandet av flyktingar från Ukraina. Fokus har hittills legat på att anskaffa och fördela boendeplatser. Flyktningmottagandet har dock inte blivit så stort som tidigare befarades, varken från Ukraina eller övriga delar av världen.

Verksamheten prognostiserar ett överskott på cirka 14 miljoner kronor, vilket är helt hänförligt till mottagandet av flyktingar från Ukraina. Ersättningarna för platser och beredskap för mottagande inom ramen för EU:s massflyktsdirektiv överstiger hittills nämndens direkta kostnader för mottagandet.

Överförmyndarenheten

För överförmyndarenheten prognostiseras ett nollresultat. Verksamheten låg länge efter med granskning av inkomna årsräkningar från ställföreträdare, men nu har rekryteringar och förstärkning av verksamheten gett resultat i form av att verksamheten är i fas med granskningarna. Verksamheten fortsätter också att arbeta aktivt med att främja en god arbetsmiljö och utveckla arbetet på enheten. Under hösten 2022 och våren 2023 genomfördes också ett digitaliseringsprojekt med skanning av arkiv och införande av digital hantering av årsräkningar vilket på sikt väntas innebära en mer effektiv handläggning av ärenden.

Verksamhetsområde Stab och förvaltningsövergripande kostnader

Verksamhetsområde *Stab och förvaltningsövergripande kostnader* är nämndens minsta med en budget på knappt 236 miljoner kronor eller knappt 6 procent av nämndens kommunbidrag. Av verksamhetens budget utgör 69 miljoner kronor det som återstår av den reserv som avsattes i nämndsbudgeten. Syftet med att avsätta medel i en övergripande reserv är att kunna följa den ekonomiska utvecklingen i verksamhetsområdena och löpande under året utvärdera vilka satsningar eller omfördelningar som är strategiskt viktiga eller nödvändiga för att parera den ekonomiska utvecklingen.

För perioden januari–augusti redovisas ett överskott på 53 miljoner kronor, vilket huvudsakligen förklaras av att medel avsatta inom den centrala reserven ligger jämnt fördelade över året och inte förbrukats helt. Överskottet beror också till viss del på att tjänster varit vakanta inom stabsavdelningarna under pågående rekryteringar.

För helåret prognostiseras ett överskott på totalt drygt 58 miljoner kronor, vilket huvudsakligen förklaras av att det som återstår av den övergripande reserven inte kommer att nyttjas fullt ut. I samband med *Ekonomisk prognos* beslutade nämnden om omfördelningar från reserven. Dels omfördelades 17 miljoner kronor till verksamheterna för effekter av löneöversyn, utöver det som redan låg i verksamheternas budgetar. Dels omfördelades ytterligare 27 miljoner kronor till verksamhetsområdena *Individ och familj* och *Boende, tillsyn och service* för att stärka finansieringen av verksamheten. Utifrån nuvarande prognoser för verksamhetsområdena föreslås ytterligare en omfördelning från reserven till *Boende, tillsyn och service* på knappt 16 miljoner kronor. Denna omfördelning verkställs först efter nämndens beslut om *Delårsrapport 2023*.

Den totala prognosen för verksamhetsområdet innehåller en justeringspost på 20 miljoner kronor för att spegla den osäkerhet som råder för nämndens totala prognos. Som beskrivits tidigare i denna rapport är utvecklingen avseende ekonomiskt bistånd fortsatt positiv, men erfarenhet visar att förändringar i samhällsekonomin kan få snabbt genomslag på försörjningsstödet. Verksamhetsområdenas prognoser avseende bland annat arbetsmarknadsanställningar, externt köpt vård och flyktningmottagande är också förknippade med stor osäkerhet och risker för snabba förändringar.

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram

Nämnden har för 2023 tilldelats en investeringsram om totalt 15 miljoner kronor. Nämndens investeringsutgifter avser främst inköp av inventarier samt kostnader för ombyggnader och uppdateringar av säkerhets- och brandskyddssystem i verksamheternas lokaler.

Under 2022 uppstod ett läge där flera stora lokalprojekt slutfördes samtidigt sent under året. Dels genomfördes tre stora flyttar av verksamheter och nämndens socialtjänstkontor. Dels startade nämnden snabbt upp akutboende för hemlösa i egen regi för att ha verksamhet redo när upphandlade avtal löpte ut i december 2022, vilket innebar sent tillkomna investeringsutgifter under året. Dessa stora lokalförändringar innebar att nämndens investeringsutgifter ökade kraftigt under förra året, och det sena genomförandet under 2022 av flera av lokalförändringarna har inneburit ytterligare investeringsutgifter under 2023.

De senaste åren har förvaltningens organisation för lokalförsörjning och lokalfrågor förstärkts och lokalenhetens uppdrag att säkerställa en god lokalförsörjning och bidra till en trygg och säker arbetsmiljö förtydligats. Ett utvecklingsarbete pågår kring förvaltningens interna lokalförsörjningsprocesser samt processer för underhåll och utveckling av befintliga lokaler. I takt med att lokalsamordningen utvecklats har områden identifierats där underhållet är eftersatt och åtgärder behöver genomföras. Bland annat handlar det om åtgärder avseende säkerhetssystem och brandskydd i ett antal objekt, vilket bidrar till trygga och säkra arbetsplatser i verksamheterna.

Trots den utökade investeringsramen som kommunstyrelsen beviljade i juni ser nämnden ett behov av ytterligare utökning för att klara de investeringsbehov som finns under 2023 utan att överskrida tilldelad ram. Prognosen, utifrån genomförda och planerade åtgärder i lokaler, pekar mot att investeringsutgifterna kan komma att uppgå till 20 miljoner kronor i år. Nämnden ansöker därför i samband med *Delårsrapport* hos kommunstyrelsen om en utökad investeringsram med ytterligare 5 miljoner kronor till totalt 20 miljoner kronor.

Nämnden har också i *Budgetskrivelse 2024* begärt en ökad investeringsram för kommande år, i syfte att komma ikapp med det underhåll som är eftersatt. Samtidigt fortsätter utvecklingen av nämndens processer för styrning och planering av investeringar och lokalförsörjning.

Nämndens bedömning är hittills att ökade driftkostnader till följd av den förhöjda investeringsnivån kan hanteras inom befintlig kommunbidragsram.

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	420 675	328 650	92 025
Övriga intäkter	138 518	135 768	2 750
Totala intäkter	559 193	464 418	94 775
Lönekostnader	-1 463 944	-1 420 335	-43 609
PO-Pålägg	-626 965	-607 024	-19 941
Övriga personalkostnader	-38 326	-39 968	1 642
Totala personalkostnader	-2 129 235	-2 067 327	-61 908
Lokal- och markhyror	-265 744	-264 744	-1 000
Övriga kostnader	-2 062 791	-2 170 924	108 133
Avskrivningar	-6 771	-6 771	0
Totala övriga kostnader	-2 335 306	-2 442 439	107 133
Nettokostnad exkl. finansnetto	-3 905 348	-4 045 348	140 000
Kommunbidrag	4 046 185	4 046 185	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-837	-837	0
Resultat	140 000	0	140 000
Nettokostnad	-3 906 185	-4 046 185	140 000

Personalkostnader i resultaträkningen innefattar förvaltningens personal men också löner till personer med arbetsmarknadsanställningar eller praktikplatser samt arvoden till exempelvis familjehem.